

Дудченко В.Ю.

кандидат економічних наук

доцент кафедри міжнародної економіки

Державний вищий навчальний заклад

«Українська академія банківської справи Національного банку України»

м. Суми, Україна

СУЧАСНИЙ СТАН МІЖНАРОДНОГО РИНКУ ЗОЛОТА

На сьогодні обсяг золотого запасу відображає валютно-фінансові позиції країни і служить одним із показників її кредитоспроможності. Світова фінансово-економічна криза, криза суверенних боргів в Європі скоригувала систему управління резервами Центральних банків у напрямі їх диверсифікації. Переоцінка соціально-економічної сутності золота, його функцій, ролі в національних економіках та на міжнародному ринку, підвищення ступеню волатильності валютних ринків змушує уряди країн світу повертатися до традиційної форми збереження активів, що проявляється у зростанні попиту на золото.

Стратегія управління валютними портфелями Центральних банків зарубіжних країн, домінуючими в яких залишаються долар США та Євро, орієнтована на пошук оптимального співвідношення частки альтернативних джерел - китайський юань, японська єна, англійський фунт стерлінгів, канадський долар, австралійський долар, швейцарський франк і традиційних - золото.

До основних характеристик поточного стану міжнародного ринку золота відносяться (рис. 1):

- зростання обсягу споживчого попиту в ювелірному сегменті, що пояснюється зменшенням ціни на готові вироби з даного дорогоцінного металу;

- зменшення інвестиційного попиту, що характеризувався двома

протилежними тенденціями: зростання індивідуального інвестиційного попиту (купівля злитків та монет індивідуальними інвесторами) та зменшення попиту з боку великих інвестиційних фондів Західної Європи, що пояснюється негативним станом фінансів країн даного регіону через суверенну боргову кризу;

- стабілізацією попиту на золото, що використовується в технологічних цілях;

- зменшення кількості купівлі золота Центральними банками країн світу, через уповільнення накопичення ними валютних резервів та підвищення волатильності міжнародного ринку золота.

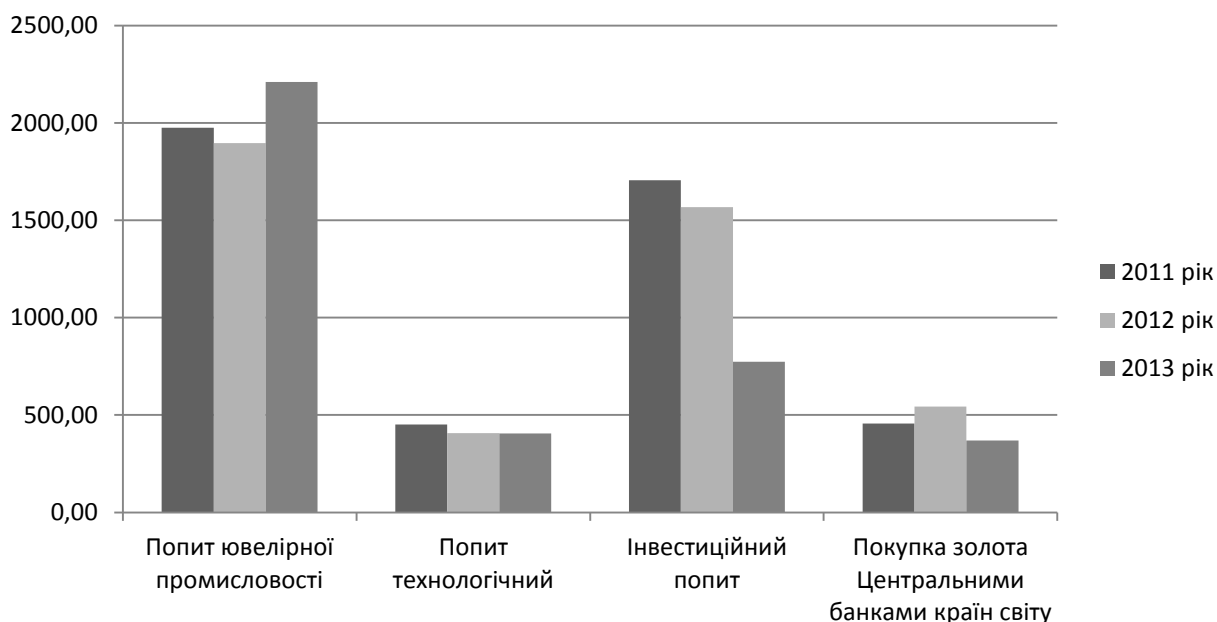

Рис. 1 Динаміка зміни складових попиту на золото (тон).

(складено автором за даними World Gold Council [<http://www.research.gold.org>])

До основних тенденцій, що характеризують стан та структуру міжнародного ринку золота відносяться:

- збільшення частки золота в структурі світових резервів, збереження центральними банками країн ЄС статусу найбільших власників золотого запасу та здійснення визначального впливу на ринок золота з боку США та ЄС, що контролюють 70% офіційних золотих запасів;

- збільшення центральними банками країн золотих запасів, зокрема,

інтенсивне нарощування золотих резервів Центральним банком Китаю, покупка золота Центральними банками країн, що розвиваються з метою диверсифікації золотовалютних резервів; накопичення золота центральними банками Філіппін, Венесуели шляхом покупки у місцевих виробників;

- періодичний перерозподіл золотих резервів відповідно до зміни позиції країни у світовому виробництві та торгівлі;

- скорочення видобування золота найбільшим виробником золота у світі - Китайською Народною Республікою, через спустошення золотих родовищ країни;

- зростання ціни на золото спричинене дією поточних глобальних заходів із стимулювання, посткризового відновлення економік країн світу;

- виконання інвестиційним попитом функції визначального фактору на ринку золота;

- посилення ролі золота в Китаї на тлі розгортання суверенної боргової кризи в Європі та політики монетарного послаблення в США, що визначається державною політикою як важлива складова фінансової системи, фактор удосконалення фінансового ринку і підвищення конкурентоспроможності національної економіки;

- волатильність - перевищення темпів росту пропозиції над темпами росту попиту в 2010 році, зменшення попиту і зростання пропозиції у першій половині 2011 року та зменшення попиту та пропозиції на початку 2012 року), що пояснюється коливаннями інвестиційного попиту, інфляційними очікуваннями інвесторів, зменшенням золотовидобування, зміною ролі центральних банків на міжнародному ринку золота;

Таким чином, міжнародний ринок золота характеризується постійними тенденціями зміни його кон'юнктури: збільшення споживчого та інвестиційного попиту, зростання ціни на даний актив і посиленням ролі золота як традиційного інструменту диверсифікації золотовалютних портфелів Центральних банків країн світу.